

РОЛЬ ІСТОРІЇ НАУКИ І ТЕХНІКИ ЯК НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ПРОЦЕСІ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСТВА

Андрєєчкін А.А., Подласов С.О.

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, пр. Перемоги, 37, Україна

e-mail: andreechkin.anton@gmail.com

Людство постійно розвивається, внаслідок чого періодично виникають все нові і нові відкриття. Формування галузі техніки в науці тісно пов'язане із розвитком наукової діяльності та удосконаленням освіти, без якої даний процес був би неможливим.

Історія науки і техніки [1] це порівняно молода самостійна наукова дисципліна, яка перш за все займається вивченням процесу розвитку науки. В свою чергу метою предмету є з'ясування закономірностей, що визначають суть і напрями цього процесу. Вивчення Історії науки і техніки має на меті поглибити знання студентів, пов'язані з розвитком науки і техніки від елементарних знарядь до сучасних технологій.

Наразі, виникла необхідність визначитися з основними орієнтирами навчально-виховного процесу в закладах освіти, що спонукатимуть студентів до активної наукової діяльності на національних засадах. Тому проблема патріотичного виховання студентства набула особливої актуальності.

Метою даної наукової роботи є демонстрація ролі історії науки та техніки як навчальної дисципліни у процесі патріотичного виховання студентства, а також пояснення перспективності впровадження її в науковий процес освітніх закладів.

Національно-патріотичне виховання [2] – це комплексна система заходів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності та незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави. Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації. Саме тому патріотичне виховання відіграє важливу роль у формуванні особистості кожного із студентів для майбутньої корисної праці на благо держави.

Формування особистості досягає фінального етапу паралельно із завершенням освітнього процесу. Під час навчання студенти здобувають не лише знання необхідні для майбутньої фахової праці, а й формують патріотичні засади та погляди на світ. Метою історії науки і техніки є забезпечення стійкого підвищення загальнокультурного та науково-технічного потенціалу суспільства шляхом вивчення, систематизації, аналізу та узагальнення наукових та технічних фактів. Ця наукова дисципліна має на меті збереження та передачу знань про історію розвитку науки та техніки, їх доступності для використання в майбутньому. Перспективність впровадження історії науки і техніки у науковий процес з метою успішного патріотичного виховання і подальшого розвитку студентства простежується у простих прикладах. Якщо продемонструвати студенту, який навчається в інституті атомної та теплової енергетики, що такі ж студенти як і він змогли досягнути визначних результатів у даній галузі, користуючись фактами та конкретними даними з історії науки і техніки про їхній вклад в науку, то логічно припустити, що тоді здобувач освіти прагнучиме досягти вищих результатів.

Можна зазначити, що такий випускник інституту атомної та теплової енергетики КПІ як Толубінський Всеволод Іванович написав наукові праці присвячені теоретичним і експериментальним дослідженням у галузі теплофізики, практичним розробкам в теплоенергетиці та промисловій теплотехніці: спалювання і комплексне використання палив, сформулював теорію і метод розрахунку топків і парогенераторів, встановив закономірності та виконав пошук шляхів інтенсифікації теплообміну в одно- і двофазних середовищах, дослідив механізм кипіння чистих рідин, розчинів і сумішей [3]. Або ж студентам можна привести в приклад професора Миколу Петровича Калабухова, який відкрив явище електронної поляризації забарвлених лужно-галоїдних кристалів. Це явище стало основою сучасної електрофотографії. Крім того, він виконав низку робіт, пов'язаних із вивченням фотоефекту на межі металу та діелектрика [4]. Користуючись історією науки і техніки, можна ефективно демонструвати приклади успішних праць студентів і те як вони вплинули на сучасні досягнення науки і техніки.

Наслідком вмiлого застосування реальних прикладів з історії науки і техніки та демонстрації чіткої перспективності, у студентства формується зацікавленість та ініціативність, патріотичні засади для майбутнього саморозвитку, підкріплені патріотичною мотивацією.

Виходячи з усього вищенаведеного, можна сформулювати висновки. Нині патріотичне виховання є неодмінною частиною освітнього процесу. Воно допомагає сформулювати та розвинути необхідні риси для успішної праці майбутніх фахівців.

Інтегрування історії науки та техніки України в освітній процес з метою поглиблення патріотичного виховання безумовно є дієвим, практичним, а головне перспективним методом. А отже для успішного розвитку майбутнього держави, застосування такого методу в освітньому процесі має дуже важливе значення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Історія науки і техніки: навч.-метод. матеріали для студ. ф-ту прикладної математики ; навч. посіб. для студ. спец. 113 «Прикладна математика», 121 «Інженерія програмного забезпечення», 123 «Комп'ютерна інженерія» / І. К. Лебедєв, Л. Р. Ігнатова, А. І. Махінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. – 128 с.
2. Національно-патріотичне виховання дітей та молоді [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/rozashkilna-osvita/vihovna-robotata-zahist-prav-ditini/nacionalno-patriotichne-vihovannya>
3. Теплотехніка : [Підручник для загальнотехн. фак. вузів УРСР] / І. Т. Швець, В. І. Толубінський, М. Ф. Кіраковський та ін. — Київ : Вища шк., 1969. — 588 с., 1 л. схем., 1 окр. л. діагр.: іл. — Бібліогр. в кінці розділів. — Авт. зазнач. перед назв. Швець І. Т. II. Толубінський В. І. III. Кіраковський М. Ф.
4. Довідник з фізики : для вступників у вузи : [пер. з рос.] / А. Й. Гайовий, М. П. Калабухов, Л. Є. Левашова, В. Г. Чепуренко ; під ред. проф. М. П. Калабухова. — Київ : Наук. думка, 1970. — 326 с. : черт. — Алф. покажчик: с. 323-326. I. Гайовий Андрій Йосипович II. Калабухов Микола Петрович III. Левашова Л. Є. IV. Чепуренко В. Г.